

gaar, som blev fremdraget af det ærede Medlem, som staar her ligeoverfor mig (N. Andersen) om, at man meget godt kunde lade Hegnshyndsmandene besørge de herhen hørende Burderingsforretninger, da erkjender jeg naturligvis, at dette meget godt kunde lade sig gjøre, og det ærede Medlem vil vistnok ogsaa have set, at der i selve Loven er en Anvisning paa at kunne benytte disse Fjolk, i alt Fald efter at der er sket nyt Valg. Det kan jo ikke Andet end være mig overmaade behageligt saa at sige fra alle Sider at have hørt, at man har erkjendt, at dette er en god Lov, og jeg skal tilføie, at dette ogsaa er min Overbeviisning, ikke blot fordi den naturligvis fra min Gaand er saa god, som jeg har troet at kunne gjøre den, men ogsaa fordi jeg tror, at man maa erkjende, at den i det andet Thing har gjennemgaaet en meget omhyggelig Behandling. Med Hensyn til Redaktionen, hvorom det ærede Medlem, der sidder paa denbageste Bænk (Thorup), navnlig udtalte sig, da vil jeg overlade til ham at forsøge paa at stille Forslag til den bedre Redaktion, som han syntes at favne i selve Loven. Jeg vil altsaa anbefale det ærede Thing at begrænse sine Tanker og Duffer saa meget som muligt med Hensyn til Forandringer i denne Lov og vel at erindre, at man ved at tænke sig Lovens Bestemmelser anvendte i deres fulde Udstrækning paa et enkelt Tilfælde, som maaste har ligget indenfor Ens egen Erfaring, let kan komme til at betragte disse Bestemmelser i et Lys, som de i deres Almindelighed ikke fortjene, og at holde sig for Die, at det er noget Uadskilligt fra Lovbestemmelser af denne Bestaaenhed, at de nødvendig forudsætte en forstandig og naivoentlig Anvendelse for overhovedet at kunne bruges, naar de ikke paa den anden Side skulle gjøres saa lempelige, at de tabe enhver Betydning, saa at det næsten kan betales sig — uagtet de Bestemmelser, der findes i Loven — at gjøre sig al den Nytte paa sin Nabos Eiendom, som man paa nogen Maade kan komme til.

talt som formentlig for strenge, idet han mente, at der kunde gives Tilfælde, hvor man ikke paa nogen anden Maade kunde skaffe sig Fred for anden Mands Kreaturer paa sin Mark end netop ved disse Bestemmelser. Men det, som jeg tror vil blive Følgen, er ikke det, at de velstundede Mand, som ikke paa anden Maade kunne skaffe sig Fred, ville gribe til disse Midler, men jeg frygter tværtimod for, at Følgen vil blive, at de idestundede Fjolk ville benytte den første, den bedste Leilighed til at komme til at ødelægge deres Nabovers Kreaturer. Det er ganske vist, at der kan gives Tilfælde, hvor man kan have megen Uregelse af at se paa, at ligegyldige Fjolk vedblive at lade deres Kreaturer gjøre Skade paa Ens Sæd og Græs, men man finder dog i Reglen, med en Smule god Villie, Raad for at faae dette hævret. Jeg tror saaledes ikke, at det er den, der i lang Tid med Langmodighed har set sig ærgerlig paa saadan Ufred, der vil benytte disse Midler, men tværtimod, at det er Andre, der ville gjøre det. Hvad angaar den høitærede Ministrets Udtalelser med Hensyn til Veifreden, da glæder det mig at høre, at han er villig til at gaa ind paa saadanne Bestemmelser, der gjøre det muligt at benytte Græsset paa Veien, naar det kunde ske uden Skade, skjøndt han rigtignok tilføiede, at han tvivlede om, at det var muligt. Ulemperne, der vilde være forbundne med at afgræsse paa Veiene, falde jo i 2 Dele. For det Første er der den Ulempe, der forarsages af Veifarende strax, ved at Kreaturerne ere paa Veiene; men denne Ulempe forekommer mig at være hævret, naar det bestemmes, at Kreaturer hverken maa gaa løse paa Veiene og heller ikke maa staa tværede paa Veiene, men derimod, at de kun maa trækkes af Fjolk, der holde Tværet i Gaanden. Naar det blev bestemt, forekommer det mig, at de Veifarende ikke kunne have nogen Ulempe at befrygte deraf, at enkelte Kreaturer græsse paa Veiene, og det vil naturligvis ikke kunne ske, at man møder Skotte af Kreaturer, naar Sagen ordnes paa den Maade, at hver Husmand har sit bestemte Stykke at lade afgræsse; i saa Tilfælde vil man jo kun kunne møde eet Kreatur ad Gangen, og naar det saa desuden er holdt fast af et Menneffe,

N. Andersen: Den høitærede Minister fremhævede Nødvendigheden af de Bestemmelser, som jeg og flere ærede Talere have om-